

24-04-2014

Bilag 4 Miljøvurdering

Til: Teknik- og Miljøudvalget

Vedr.: Miljøvurdering af støtte til bygningsfornyelse af fire ejendomme i Fuglekvarteret NV.

Sagsnr.

2014-0081333

Dokumentnr.

2014-0081333-4

Indstillingen med en række byfornyelsesprojekter er ikke omfattet af strategisk miljøvurdering i henhold til lov om planer og programmer eller VVM-redegørelser (statslig regulering), men er omfattet af Teknik- og Miljøforvaltningens positivliste over sager, der skal miljøvurderes.

Sagsbehandler

Svend Sebastian Groot

Terkelsen

Miljørigtig projektering

Københavns Kommune stiller i forbindelse med byfornyelsesprojekter en række krav til projekterne, herunder krav om tiltag, der reducerer de negative miljømæssige konsekvenser og sikrer langtidsholdbare løsninger. Projekterne understøtter samtidig områdefornyelsen i de udsatte byområder, samt den generelle boligstandard i Københavns Kommune, idet fokus er rettet mod løsninger, der samtidig forholder sig til det fysiske og sociale løft af byrum, boliger og gårdhaver i henhold til kommunens strategi Byfornyelse 2009-2013 / Administrationsgrundlag og Københavns Kommunes Klimaplan 2025.

Byggepladsen

I perioden, hvor renovering og ombygningsarbejderne pågår, vil der være en række negative miljøpåvirkninger, f.eks. gener som støj, vibrationer, luftforurening og lugt fra byggepladsen ved gennemførelse af arbejderne.

Energi (bygningers varmetab / CO₂)

I alle byfornyelsesprojekter er der særlig fokus på mulighederne for at støtte energitiltag og på at stille relevante energikrav til projekterne. Tiltagene og kravene skal ses i sammenhæng med de arkitektoniske og bygningsbevaringsmæssige hensyn, som fortsat er vigtige hensyn i byfornyelsen. Alle indstillede projekter har energioptimerende tiltag, der tager afsæt i en energimærkningsrapport. De energimæssige bygningsforbedringer koncentrerer sig primært om efterisolering, energioptimering, udskiftning af vinduer og døre, tætning af klimaskærmen, optimering af varmeanlæg og installationer.

Ud af de 4 indstillede ejendomme får to ejendomme isolering af tag / etageadskillelse (der står for 25-40 % af bygningens varmetab) og to af ejendommene får udvendig isolering af gavle (et tiltag der står for 10-15 % af varmetabet). To ejendomme får tætnet klimaskærm enten ved istandsættelse af facader og udskiftning eller istandsættelse af vinduer (tiltag der står for 20-25 % af varmetabet) og to ejendomme får isoleret mod kælder (et tiltag der står for 15 % af varmetabet). Endeligt får en ejendom optimeret deres varmeanlæg, mens flere isolerer varmerør og udskifter cirkulationspumpen.

En enkelt ejendom er tilbudt et samarbejde med Hovedstadens Forsyningselskab (HOFOR). HOFOR kan for den enkelte ejendom afdække

optimeringsmuligheder i varmesystemet – tiltag som erfaringsmæssigt ikke indgår i energimærkningerne, og som tegner sig for ca. 20 % af bygningens samlede CO₂-udledning. Samarbejdet med HOFOR betyder, at såfremt de foreslåede energiforbedrende arbejder udføres, vil energiforbruget i ejendommen blive fulgt og afrapporteret, så der opnås erfaring med den reelle energibesparelse som følge af renoveringen. I denne ejendom har man valgt at afvente yderligere energioptimerende arbejder i forbindelse med varmeanlæg.

I de projekter hvor vi etablerer wc/baderum, opsættes individuelle målere, som kan vise de enkelte lejligheds vandforbrug. Derved øges opmærksomheden på det individuelle forbrug og erfaringen viser, at dette har en adfærdsregulerende virkning, så beboerne sænker forbruget mærkbart.

Det er vurderingen, at alle fire ejendomme efter renoveringen vil kunne opnå kategori "C" i energimærkningen. Samlet set vil 140 boliger blive energioptimeret til kategori "C".

Støj og forurening

I områder hvor støjbelastningen overstiger grænseværdierne 58 dB, arbejdes der med løsninger, der skal sikre, at det indendørs støjniveau overholder støjkravene. Vinduerne lydisoleres derfor i 3 ejendomme. Ofte ses en sammenhæng mellem højt støjniveau og forurening på gadesiden. Frisk luftindtag i lejlighederne sikres gennem partikelfilter i friskluftsventiler i vinduer.

Materialer og kemikalier

Der stilles krav om anvendelsen af miljøvenlige materialer, genanvendelse af materialer og brug af lokale materialer i muligt omfang. Eksempelvis istandsættes og energioptimeres eksisterende døre, vurderet på et bevaringsmæssigt og ressourcemæssigt skøn.

Vand og afløb

I syv boliger uden bad i lejligheden, etableres badeværelser. I en enkelt ejendom etableres lokal afledning af regnvand (LAR), så regnvandet enten opsamles (forsinkes), bruges, nedsives, fordampes eller udledes, dér hvor det falder. LAR er et bæredygtigt tiltag og alternativ til almindelig kloakafledning. LAR imødegår klimaforandringer og fungerer fremsynet på lokalt plan i form af for eksempel grønne tage, begrønning og regnvandsopsamling. Som en del af byfornyelsesprojektet og Klimaplan 2025 bliver to gavle isoleret og begrønnet og i en enkelt ejendom etableres regnvandsopsamling.

Byens rum, liv og natur

Byfornyelsesprojekter er med til at synliggøre kommunens indsats og strategi og eksemplificerer løsninger i bybilledet. Det viser sig tydeligt ved renoveringen af facader. De grønne gavle i Fuglekvarteret bliver et markant indslag i gadebilledet.